

Revidert skolebruksplan

Høringsdokument med mål og føringer for skolebruksplan høst 2024.

Innhold

Revidert skolebruksplan.....	1
Prognoser.....	2
Molde kommune	2
1.1. Utgangspunkt for arbeidet	5
Del 1:	5
Skoleområdet:.....	5
Andre tiltak for oppfølging.....	6
1.2. Oppstart av arbeidet høst 2024 med følgende milepæler.....	6
1.3. Mål for skolebruksplan/skolestruktur	7
Elevene har et likeverdig opplæringstilbud i kommunen som ivaretar overordnet målsetting for opplæringen definert i lov og forskrift og lokale prioriteringer slik at:	7
Oppfylingsgrad av skolebygg:	8
Læreplan overordna del:.....	8
1.4. Barns beste-vurderinger	9
1.5. Status for planen	10
1.6. Nasjonale føringer i Mål, lov og forskrift.	11
§4-1. Rett til skyss til og fra skolene for elever i grunnskolen	12
§2-6. Nærskoleprinsippet.....	12
§ 10-2. Elevane sin rett til medverknad.....	12
§ 14.-2. Inndeling av elever i klasser og grupper:	12
§17-2. Leiang:	13
Fagavdeling skole	1

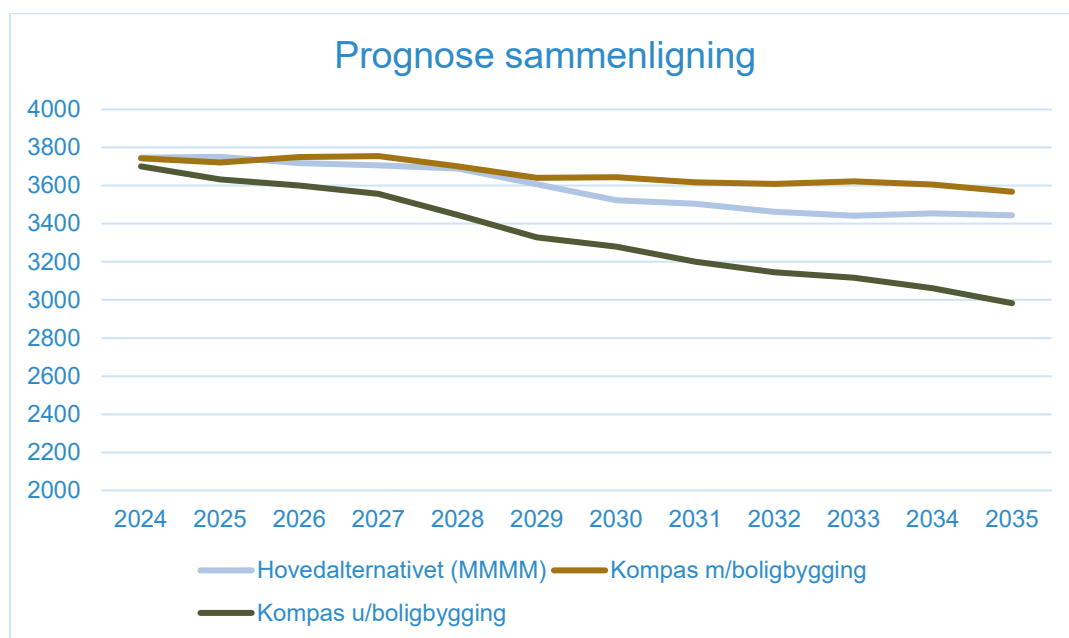

§12-2 Retten til et trygt og godt skolemiljø.....	13
§12-7. Det fysiske miljøet:.....	13
1.7. Lokalsamfunn og nærmiljø	13

Prognoser

Tabellen under viser prognoser i elevtallsutvikling for barn 6.-15. år, både SSB tall og boligbyggeprogrammet for Molde kommune.

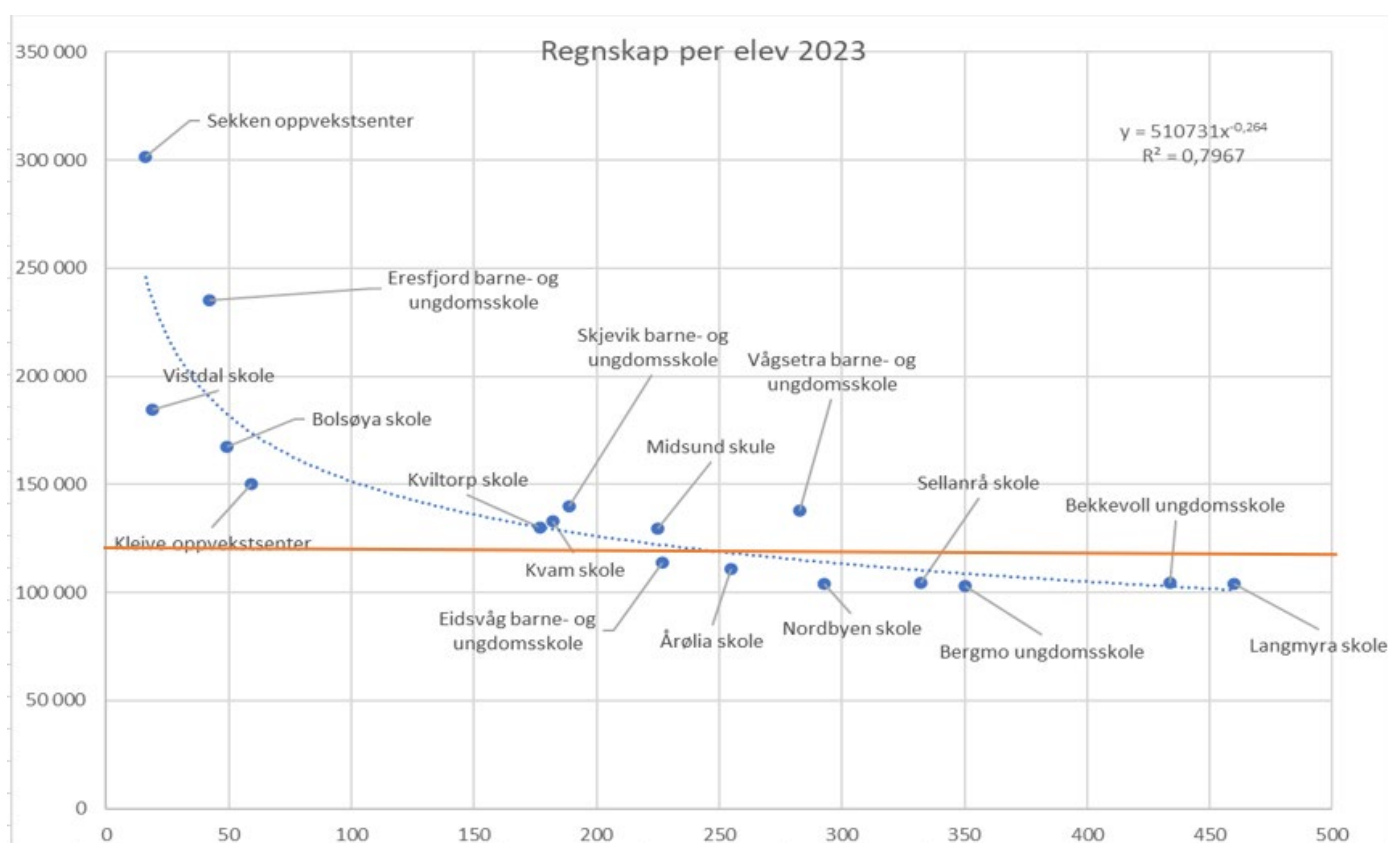
Molde kommune

Økonomiske sammenhenger:

Regnskap per elev.

Den stiplede blå linjen viser et anslag på stordriftsfordeler, de store skolene med mange elever vil drive billigst per elev. Utgiftene blir høye per elev når skolen har under 100 elever. Den røde linja viser hvor mye kommunen får i overføring fra staten per elev til grunnskole pluss foreldrebetaling for SFO. Det betyr at alle skolene som ligger over den røde linja, bruker mer penger enn det kommunen mottar per elev. Det er kun skoler med mer enn 230 elever som klarer å drive innen rammen fra staten som er knyttet til skoledrift.

Skolenavn	Trin n 1	Trin n 2	Trin n 3	Trin n 4	Trin n 5	Trin n 6	Trin n 7	Trin n 8	Trin n 9	Trin n 10	Elevtal I 2024/ 25	Elevkapasi tet pr. skole	Elevtall 24/25 mot kap.(90 %)
Bekkevoll u.skole	0	0	0	0	0	0	0	151	139	157	447	450	-42
Bergmo u.skole	0	0	0	0	0	0	0	112	107	129	348	360	-24
Bolsøya skole	3	8	4	5	12	9	5	0	0	0	46	80	26
Eidsvåg barne- og u.skole	25	18	21	27	16	25	22	25	23	23	225	*	#VERDI!
Eresfjord barne- og u.skule	6	6	6	4	6	3	4	3	6	6	50	60	4
Kleive oppveksts- sen- ter	10	6	8	10	10	4	13	0	0	0	61	*	#VERDI!
Kvam skole	31	25	30	25	28	28	35	0	0	0	202	308	75
Kviltorp skole	24	27	16	34	14	22	31	0	0	0	168	420	210
Langmyra skole	50	58	58	61	60	79	63	0	0	0	429	490	12
Midsund skule	20	14	22	26	32	27	29	25	25	32	252	300	18
Nordbyen skole	36	36	44	43	41	54	49	0	0	0	303	350	12
Sekken oppveksts- sen- ter	1	2	1	0	0	2	0	3	1	2	12	*	#VERDI!
Sellanrå skole	49	41	46	48	40	51	52	0	0	0	327	378	13
Skjevik barne- og u.skole	14	9	8	12	13	22	8	35	27	32	180	316	104
Vistdal skole	1	2	5	3	0	1	5	0	0	0	17	30	10
Vågsetra barne- og u.skole	32	29	31	29	22	29	26	29	36	29	292	337	11
Årølia skole	50	29	34	34	44	44	36	0	0	0	271	392	82
Totalt	352	310	334	361	338	400	378	383	364	410	3630	4271	

*angir ingen elevkapasitet

1.1. Utgangspunkt for arbeidet

Gjeldende skolebruksplan for Molde kommune for perioden 2023-2030 ble politisk behandlet i desember 2023, - med vedtak i Kommunestyret den 14.12.2023.

[Skolebruksplan handlingsdel 2023.pdf](#)

Del 1:

Sak «Tiltak for økonomisk balanse 2024» PS-50/24 ble behandlet i Molde kommunestyre den 20.06.2024.

I Kommunestyrets vedtak i sak PS-50/24 av 20.06.2024 står det følgende i saksprotokollen i pkt. 2 side 7:

«Molde kommunestyres vedtak

1. Kommunestyret vedtar tiltak for 2024 i tråd med korrigert tabell i vedlegg 1.
2. Kommunestyret ber om at tiltakene for perioden 2025-2027 som har fått status «ja», «delvis» eller «usikker», blir utredet grundigere for sine hovedutvalg i egne saker.
 - Alle forslagene til strukturelle endringer innenfor barnehage og skole som ikke er forkastet i denne saken, skal saksutredes og behandles i hovedutvalg OKV i forkant av fremleggelsen av skissen til budsjett/økonomiplan.
 - Tilsvarende må de strukturforslagene som har fått status «ja» eller «delvis» innenfor HO utredes og legges frem for hovedutvalg HO i forkant av fremleggelsen av skissen til budsjett/økonomiplan.»

I vedlegg til protokoll er følgende tiltak opplistet for sektor Oppvekst, kultur og velferd, skoleområdet:

Skoleområdet:

Nr.	Tiltak	Tekst	Status vedtak	Merknad
11.	Legge ned Kviltorp skole	Må utredes i sammenheng med Bolsøya, og eventuelle andre endringer av opptaksgrenser	Usikker	
12.	Flytte u. trinn ved Sekken oppvekstsenter til Bekkevoll u.sk.		Ja.	
14.	Legge ned Bolsøya skole	Se punkt 11.	Usikker	
15.	Legge ned Vistdal skole og barnehage	Må utredes, sak OKV	Usikker	

Administrativt har en vurdert situasjonen slik at eventuell nedlegging av Bolsøya skole bør sees i sammenheng med Vågsetra barne-

Fagavdeling skole

og ungdomsskole. Situasjonen rundt Bolsøya skole har vært vurdert i flere runder tidligere, og en fastholder at det som gir mulighet for en helhetlig tilnærming av vedtaket i kommunestyret av 20.06.2024, er en overføring av elevene ved Bolsøya skole til Vågsetra barne- og ungdomsskole.

Andre tiltak for oppfølging.

- I vedtak i Kommunestyret av 14.12.2023 ble det i forhold til Kleive oppvekstsenter og Skjevik barne- og ungdomsskole klargjort at en skulle utrede faglige og økonomiske konsekvenser ved å ha felles administrativ og faglig ledelse, samt muligheter for disponering av lærerressurser på tvers av de to enhetene. Denne utredningen er tatt inn i gjennomgangen nå. Videre tar vi med en analyse rundt mer bruk av Kleivehallen som kroppsøvingsarena for Skjevik barne- og ungdomsskole i en overgangsperiode frem til avklaring rundt kroppsøvingsareal ved Skjevik barne- og ungdomsskole foreligger.
- Pkt. 5 i vedtaket av des.2023 om en strategi for fådelte skoler er ikke prioritert for gjennomgang nå grunnet svært kort tidsfrist for arbeidet.

1.2.Oppstart av arbeidet høst 2024 med følgende milepæler

Dato:	Tiltak:
05.07.	Utkast til samarbeidsarena og skisse til framdrift
Uke 33	Drøfting i toppledergruppen, utgjør styringsgruppen
21.08.	Orientering til aktuelle organisasjoner
22.08.	Oppstartsmøte i arbeidsgruppen, videre møteplan skisseres
09.09./02/10	Orientering i Hovedutvalg oppvekst, kultur og velferd
10.09.	Første møte i referansegruppen
13.09.	Frist for utarbeiding av utkast til plan
Uke 38-39-40	Høring
09.10.	Andre møte i referansegruppen
11.10.	Revidert utkast til plan
Ekstra møte OKV 21.10	Behandling

Som et sentralt utgangspunkt for denne revisjonen viser en til Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2031 utviklingsmål 4:

- **Molde kommune har berekraftig økonomi og tenesteproduksjon**

Endringer i samfunnet vil kreve omstilling og omdisponering av ressurser. Alderssammensetningen av befolkningen endrer seg med flere eldre og på noe sikt et synkende barne- og elevtall. Kommunen må tilrettelegge et tjenestetilbud som er tilpasset det økonomiske

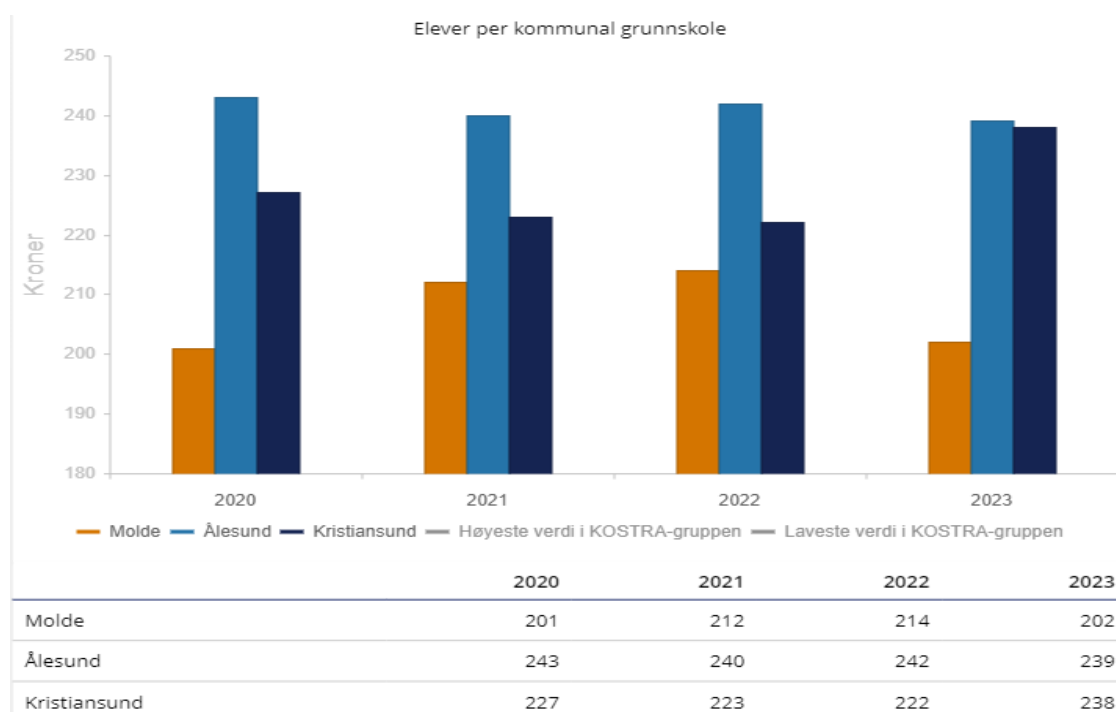
handlingsrommet, herunder vurdere struktur/lokalisering av tjenestetilbudet.

1.3. Mål for skolebruksplan/skolestruktur

Elevene har et likeverdig opplæringstilbud i kommunen som ivaretar overordnet målsetting for opplæringen definert i lov og forskrift og lokale prioriteringer slik at:

- elever og tilsatte arbeider i funksjonelle skoleanlegg som støtter opp under og inspirerer til realisering av læreplanen
- skolen har kompetanse som ivaretar bredden i opplæringen, og slik blir det bedre muligheter for profesjonsfaglige fellesskap og organisering av faglig utvikling
- nærmiljøet er en naturlig samarbeidspart og benytter anleggene
- det sikres god tilgjengelighet og funksjonalitet for alle
- sikker skolevei blir vektlagt
- elevinntaket er i størst mulig grad forutsigbart for elever og foresatte, rimelig varslingsfrist følges
- høy økonomisk og arealmessig ressursutnyttelse blir ivarettatt
- skolene har tilstrekkelig kapasitet til alle elevene i forhold til definert struktur for 1.-10. trinn

Molde kommune har en skolestruktur med 17 grunnskoler med en gjennomsnittlig skolestørrelse på 202 elever. Dette er et lavere snitt- tall en både Ålesund, Kristiansund og kommunegruppe 10.

Sentrale spørsmål i vurdering av struktur opp mot kvalitet:

- **Hvordan kan skolestruktur bidra til å styrke fagmiljøene ved skolene?**
- **Hvordan skal grunnskolene i fremtiden fremstå attraktive for å tiltrekke seg kompetent personell i et samfunn med stadig færre yrkesaktive?**
- **Hvordan kan skolen tilpasse seg endrede økonomiske rammevilkår uten at dette går på bekostning av kvalitet og innhold?**

Skolen har et viktig og sammensatt samfunnsoppdrag. Det er mange forventninger til hva skolen skal oppnå gjennom sitt opplæringstilbud.

Oppfylingsgrad av skolebygg:

Det er ofte en vesentlig variasjon i størrelsen på års- trinn ved skolene. Uavhengig om en klasse har 25 eller 30 elever vil klasserommet være opptatt. Gjennomsnittlig kapasitet i eksisterende skoleanlegg beregnes som 28 elever pr. klasserom der det ikke foreligger nøyaktig dimensjonering av skoleanleggene. Dette har sammenheng med variasjon i klasseromsstørrelser for ulike skoler.

Kun vurdert etter antall klasserom og areal kan en komme fram til at skolen har plass, men den kan allikevel være full når en tar høyde for variasjoner mellom trinnene.

For å kunne håndtere vekst og ulike variasjoner i klassetrinn bør det legges til grunn en lavere oppfylingsgrad enn 100 prosent ved vurdering av skolekapasitet. På den måten kan en lettere håndtere årskull/trinnvariasjon med mange elever på kort sikt, og en eventuell økende elevmasse på lengre sikt. Oppfylingsgraden vil fungere som et verktøy ved at en kan fange opp tidligere når en skole begynner å nå et kritisk elevtall.

En vil foreslå at det legges til grunn en gjennomsnittlig oppfylingsgrad på 90 prosent for elevkapasiteten ved den enkelte skole. Slik vil en ha mulighet for å ta høyde for årskullsvariasjoner, skolebytter og flytting.

En faktor som en må ha med i sammenhengen er økning i elevtallet i SFO som følge av gratistilbudet med 12 timer per uke for 1.- 3. trinn.

Læreplan overordna del:

«Opplæringen skal danne hele mennesket og gi hver og en mulighet til å utvikle sine evner. Danning skjer når elevene får kunnskap om og innsikt i natur og miljø, språk og historie, samfunn og arbeidsliv, kunst og kultur, og religion og livssyn. Danning skjer også gjennom opplevelser og praktiske utfordringer i undervisningen og skolehverdagen.»

Skoleeiere, skoleledere og lærere har ut fra sine ulike roller et felles ansvar for å legge til rette for god utvikling i skolen. Skolens praksis skal være i samsvar med læreplanverket. En skole trenger å utvikle felles rutiner, felles regler og felles pedagogisk praksis. En kollektiv læringskultur ved en skole fordrer felles verdier og normer som praktiseres av de tilsatte i skolehverdagen.

Elevene lærer mer når undervisning og opplæringstilbud i de ulike fagene har en god sammenheng, og når lærerne i fellesskap erfarer hvordan de kan organisere undervisningen i en felles forankring. Det er lettere å disponere ressurser strategisk når en har et mangfold og bredde i kompetanse og erfaringer å bygge på. Her har skolestørrelse en betydning, større skoler har flere ressurser enn små skoler. Større skoler representerer et bredere fagavdeling skole

fagmiljø for de ansatte og gir større muligheter for profesjonsfaglige fellesskap og organisering av faglig utvikling.

Færre enheter vil også påvirke ressursbruk på administrative støtte- og stabsfunksjoner. Kontrollspennet til kommunalsjef vil også bli mindre.

Vi har ikke forskning som viser en klare sammenhenger mellom skolestørrelse og kvalitet. Hvordan skolene disponerer sine ressurser og tilrettelegger opplæringstilbudet betyr mye for den enkelte elev sitt læringsutbytte. Skoler som kan ha et lederteam som jobber sammen gir økt kvalitet i styringen av skolene.

Det er gjennom god oppfølging av nærværarbeidet for tilsatte og strukturelle endringer med reduksjon i antall skoler man kan få en vesentlig økonomisk effekt innen skoleområdet på kort og mellomlang sikt.

Arealbruken er en viktig driver av kostnader til investering, drift og vedlikehold. Arealeffektivisering både i bygninger og uteanlegg, vil gi muligheter for å redusere investeringskostnader og kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling.

De største klimagassutslippene for et skolebygg er knyttet til driftsfasen. Reduksjon av total bygningsmasse kan dermed antas å ha vesentlig effekt på klimagassutslippene.

Skoleskyss med buss har liten effekt på klimagassutslippet, sammenlignet med utslipp knyttet til nybygg og drift av skoleanlegg.

1.4. Barns beste-vurderinger

FNs barnekonvensjon stadfester barns rettigheter uavhengig av funksjonsnivå. I § 23 vektlegges også retten til å leve et fullverdig og anstendig liv under forhold som sikrer barnets verdighet og fremmer aktive deltakelse i samfunnet.

Barnekonvensjonen art. 3 og art. 12, Grunnloven § 104 og forvaltningsloven § 17 gir alle barn en rett til å bli hørt i saker som vedrører dem og at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn. Utdanningsdirektoratet utarbeidet i 2017 en egen veileder for bruk av barnekonvensjonen i saksbehandling. Veilederen gir retningslinjer for hva som er grunnlag for vurdering og hvordan slike vurderinger gjøres på individ- og gruppenivå.

Hensynet til barnets beste er en rettighet, et grunnleggende hensyn og en saksbehandlingsregel. Det betyr at hensynet til barnets beste alltid skal vurderes, og det vil være en saksbehandlingsfeil dersom en slik vurdering ikke er gjort.

Barns beste-vurdering i et planarbeid vil ikke gjennomføres på individ -, men på systemnivå. I en overordnet plan for en kommune, f.eks. kommuneplan, arealdel og skolebruksplan vil det ikke kunne gjøres enkeltvurdering for hvert enkelt barn.

For å kunne belyse barns beste i plansaker skal det foregå en vurdering, vektning og dokumentasjon. Det er derfor viktig å legge opp til en prosess der;

- **Prosess for arbeidet er varslet og kjent for alle berørte**
- **Informasjon om planarbeidet er tilgjengelig**
- **Det er satt av tid til barns medvirkning**

I skolebruksplanen er det lagt vekt på at tiltak og endringer vurderes opp mot det å tilrettelegge for et kvalitativt bedre opplæringstilbud. For kommunen handler det om å øke sitt handlingsrom som skoleeier for å bygge sterkere kompetansemiljøer ved den enkelte skole, styrke samhandlingen og gi bedre utviklingsvilkår for skoleledelse og medvirke til at vi har et effektivt driftsnivå i grunnskolen.

Det blir utarbeidet et eget opplegg for gjennomgang med elevrådene ved berørte skoler. Målet med denne oppfølgingen er at elevene skal ha mulighet til å formidle sitt syn og tanker om forslag til tiltak.

1.5. Status for planen

Skolebruksplanen vil få status som forskrift.

Opplæringsloven § 2-6:

«Elevane har rett til å gå på ein skole i nærmiljøet. Kommunen kan gi forskrift om skolekrinsar. Ved tildeling av skoleplass og fastsetjing av forskrift om skolekrinsar skal kommunen leggje særleg vekt på kva skole som ligg nærast heimen.

Kommunen kan også ta omsyn til topografi, trafikktilhøve og kapasiteten på skolane, og at barn i same nabolag skal få gå på same skole.

Etter søknad kan eleven takast inn på ein annan skole enn den eleven har rett til å gå på.»

Forvaltningslovens kap. VII om forskrifter kommer til anvendelse for endringen av forskrift om skolekretsgrenser/opptaksområder. Berørte institusjoner og organisasjoner skal ha fått uttale seg før kommunestyret inviteres til å fatte vedtak om å endre opptaksområdene. Det betyr at prosessen skal sikre medvirkning fra berørte parter i skolesamfunnet og lokalsamfunnet.

Kommunen skal gi alle berørte parter anledning til å uttale seg **før** forskrift om skolenes opptaksområder endres eller oppheves, jfr. forvaltningslovens § 37.

Rundskriv UDIR-2-2012 informerer om hvilke saksbehandlingsregler som gjelder for endring av skolestrukturen, herunder ved nedleggelse av grunnskoler.

«Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til skolestruktur ligger i kjerneområdet av den kommunale handlefriheten. En avgjørelse må bygge på et kommunestyrets økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer. «

Paragraf 2-6 i ny opplæringslov viderefører deler av § 8-1, og det følger av første ledd første punktum at elevene har rett til å gå på en skole i nærmiljøet. I ordet «nærmiljø» ligger ikke bare avstand, men også tilknytning. Regelen innebærer at barn som bor i det same området, skal få gå sammen på skole, og at denne skolen skal være en skole i det som er det naturlige nærmiljøet til barna.

Første ledd andre punktum viderefører at kommunene kan gi forskrift om skolegrenser. Fastsetting av forskrifta må skje innenfor rammene av retten elevene har til å gå på en skole i nærmiljøet. Kommunene kan bestemme at alle i ei gate eller i et bustadfelt skal høre til samme opptaksområde.

Kommunale vedtak om endring av skolestrukturen er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven. En har definert skolebruksplanen som forskrift og ser det som mest hensiktsmessig å behandle plan/forskrift under ett. I planoppsettet vil en definere opptaksområder for den enkelte skole og elevtallsramme, utfra dette vurderer en det slik at lovens krav blir ivaretatt gjennom en samlet behandling.

Forskriftsarbeid er regulert i forvaltningsloven kapittel VII § 40:

” En forskrift kan ikke fravikes av et forvaltningsorgan, med mindre forskriften eller vedkommende hjemmelslov gir adgang til det.”

1.6.Nasjonale føringer i Mål, lov og forskrift.

6.1. Bærekraftig samfunnsutvikling

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har signalisert at de 17 bærekraftsmålene skal danne grunnlaget for kommunal planlegging.

6.2.Barnekonvensjonen

Barnekonvensjonen er tatt inn i norsk rett og forplikter kommunene til å legge vekt på barnets beste, blant annet i saker om skolestruktur.

Artikkel 3 nr. 1 peker på at barnets beste er et viktig hensyn i saker som gjelder barn:

«Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.»

6.3. Opplæringsloven

Opplæringsloven og forskrift til denne, er styrende for skolens formål og innhold. Det fremgår ikke konkrete krav til størrelse på skolene eller utforming av skoleanlegg i opplæringsloven, men det uttrykkes generelt at alle elever har rett til en arbeidsplass som er tilpasset deres behov.

§4-1. Rett til skyss til og fra skolene for elever i grunnskolen

Rett til skyss i grunnskolen fremgår av opplæringslovens § 4-1 som lyder:

«Elevar på 1. trinn har rett til gratis skyss dersom dei bur meir enn to kilometer frå skolen. Elevar på 2. til 10. trinn har rett til gratis skyss dersom dei bur meir enn fire kilometer frå skolen. Elevar har rett til gratis skyss dersom ein del av vegen er særleg farleg eller vanskeleg.»

Videre legger lovverket til grunn at dersom det foreligger særlig farlig skolevei, gis det anledning til å avvike skyssgrensene for elevene. Dette skjer etter en vurdering av hvert enkelt tilfelle for den enkelte elev. Det bør være et mål at flest mulig av elevene skal gå/sykle til og fra skolen. Dette er viktig sett fra et folkehelseperspektiv. I vurderingen av hva som er akseptabel reisetid må gangtid og tid med transportmiddel sees i sammenheng. Det må også tas med hvor lang ventetid eleven har før og etter skolen. Det er altså den totale tiden som eleven bruker fra han eller hun drar hjemmefra og til opplæringen starter, og fra opplæringen er slutt til eleven er hjemme om ettermiddagen som utgjør den samlede reisetiden. Ved vurdering av akseptabel reisetid skal en ta utgangspunkt i elevens alder og ferdigheter.

§2-6.Nærskoleprinsippet

I henhold til Opplæringsloven § 2-6 har elevene rett til å gå på en skole i nærmiljøet. Det følger av første ledd første punktum at elevene har rett til å gå på en skole i nærmiljøet. I ordet «nærmiljø» ligger ikke bare avstand, men også tilknytning. Regelen innebærer at barn som bor i det samme området, skal få gå sammen på skolen. Denne skolen skal være en skole i det som er det naturlege nærmiljøet til barna.

Kommunen kan gi forskrifter om skolekrinser/opptaksområder. Forskriften må hensynta retten elevene har til å gå på en skole i nærmiljøet. «Kommunane skal fordele elevane mellom dei tilgjengelege skolane med utgangspunkt i den fysiske avstanden mellom bustadadressa til barnet og skolen.» (Prop. 57.L)

§ 10-2.Elevane sin rett til medverknad

«Elevane har rett til medverknad i alt som gjeld dei sjølve etter denne lova, og har rett til å ytre meiningane sine fritt. Elevane skal bli høyrde, og det skal leggjast vekt på meiningane deira etter alder og modning.»

§ 14.-2. Inndeling av elever i klasser og grupper:

«Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at kvar elev høyrer til éin klasse og har så mykje opplæringstid i klassen at eleven kan utvikle sosial samkjensle. I delar av opplæringa kan elevane delast i andre grupper.»

De strenge kravene til delingstall, t.d. maksimalt 28 elever i en klasse på barnetrinnet og 30 elever i en klasse på ungdomstrinnet, er opphevet. Dette åpner for en mer fleksibel organisering av undervisningen.

§17-2. Leing:

«Skolen skal ha ei leing som er fagleg, pedagogisk og administrativt forsvarleg. Ein skole skal leiast av ein rektor.»

Det er ikke lenger krav om egen rektor på hver skole. Det kan være mulig å ha felles ledelse på flere skoler eller slå sammen flere skoler til en administrativ enhet. Store skoler bør fortsatt ha egen rektor.

§12-2 Retten til et trygt og godt skolemiljø

Opplæringslovens kapittel 9a omtales gjerne som "barnas arbeidsmiljølov" og gir alle elevene i grunnskoler og videregående skoler lovfestet rett til:

«eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.»

§12-7. Det fysiske miljøet:

" Alle elevar har rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreiast slik at det leggjast til rette for dei elevane ved skolen som har nedsett funksjonsevne.»

1.7. Lokalsamfunn og nærmiljø

Skolestruktur og mulige endringer i strukturen berører lokalsamfunnene. En kommune består av flere lokalsamfunn som i Store Norske Leksikon er definert som:

Lokalsamfunn, betegnelse for sted og sosialt miljø innenfor et mindre område. Tidligere var det vanlig å regne lokalsamfunn som kulturelt ensartet og preget av sosial likhet (...). Det siste er ikke alltid tilfelle i moderne lokalsamfunn med sammensatt næringsgrunnlag, der folk treffes gjennom et handelssenter, en skole eller andre organiserte tilbud.

Lokalsamfunn skapes gjennom deltagelse i et felles sosialt miljø som betinger felles sosiale arenaer, eksempelvis skoler og barnehager. Samtidig defineres lokalsamfunn ofte ut fra et avgrenset geografisk område, og også som et politisk styrt område i større grad enn nærmiljø. Et lokalsamfunn trenger et minimum av institusjoner, tjenestetilbud, infrastruktur og møteplasser, og skolen er en av de viktigste sosiale institusjonene i et lokalsamfunn.

Skolens betydning for lokalmiljøet må ses opp mot muligheten til å sikre et likeverdig skoletilbud i hele kommunen, for alle elever. Det er lite tilgjengelig forskning som synliggjør samfunnsmessige konsekvenser av endringer i skolestrukturen. Nedlegging av skolen i et lokalsamfunn må også sees i sammenheng med andre forhold som næringsstruktur, arbeidsmarked og befolkningssammensetning.

Molde kommune har en skolestruktur med 17 grunnskoler med en gjennomsnittlig størrelse på 202 elever. Dette er et lavere snitt tall en både Ålesund, Kristiansund kommuner og kommunegruppe 10.

